



KULTURA DOSTĘPNA DLA WSZYSTKICH

Największe i najpopularniejsze wydarzenie kulturalne w mieście to rozrywka nie tylko dla lubelskich rodzin, ale także dla naszych gości. Systematycznie poszerzana jest również oferta dla osób z niepełnosprawnością. **/str. 8**

ZDROWIE MIESZKAŃCÓW NA PIERWSZYM MIEJSCU

Lublin jako jedyne miasto w województwie i jedno z nielicznych w Polsce oferuje darmową opiekę stomatologiczną dla dzieci i młodzieży. **/str. 5**

LUBLIN MIASTEM BEZ BARIER

Lubelskie rodziny z osobami z niepełnosprawnościami mogą liczyć na wiele udogodnień. Miasto aktywnie działa na rzecz likwidacji barier. **/str. 6**

WSPARCIE DLA SENIORA

Od połowy 2015 roku w Lublinie funkcjonuje program „Lublin Strefa 60+” i Lubelska Karta Seniora, dzięki którym najstarsi mieszkańcy mogą korzystać z wielu przywilejów i uprawnień. **/str. 7**

POLITYKA SPOŁĘCZNA | JUBILEUSZ WPROWADZENIA PROGRAMU ZNIŻEK DLA DUŻYCH RODZIN



LUBLIN PRZYJAZNY RODZINOM

więcej
na str.
2-4

Dziesięć lat temu Lublin, jako pierwsze miasto w Polsce, wprowadził program zniżek dla dużych rodzin. Dziś jest jednym z najatrakcyjniejszych miast do życia dla rodzin w naszym kraju.

Programem „Rodzina Trzy Plus” objętych jest już 4 tysiące lubelskich rodzin, w których wychowuje się ponad 14,5 tys. dzieci. Wszyscy mogą korzystać z ulg u 220 partnerów programu. W sumie zostało wydanych ponad 20 tys. kart.

– Sukces Programu „Rodzina Trzy Plus” to symbol rodzinnego Lublina i potwierdzenie należnego mu miejsca w czołówce polskich miast przyjaznych rodzinom z dziećmi – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. – Jestem dumny, że taka inicjatywa narodziła się w Lublinie i stała się impulsem do podjęcia prorodzinnych działań przez kolejne samorządy w Polsce oraz wzorcem dla ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.

Program oferuje ulgi i zniżki na produkty oraz usługi dla dużych rodzin. Wśród nich są zarówno ogól-

nopolskie sieci, jak i mali lokalni przedsiębiorcy, a ulgi dotyczą zajęć edukacyjnych, szkoleniowych, sportowych, kulturalnych oraz m.in. oferty medycznej i gastronomicznej. Wprowadzając kartę „Rodzina Trzy Plus”, władze Lublina chciały zaangażować i zachęcić przedsiębiorców do aktywnego uczestnictwa w życiu miasta. Udało się, bo program stał się platformą porozumienia i współpracy na rzecz ożywiania polityki rodzinnej i gospodarczej.

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Społecznych Monika Lipińska do-

daje, że program jest integralnym elementem polityki rodzinnej: – Spotkał się on z bardzo dużą przychylnością ze strony mieszkańców – mówi. – Wprowadzając szereg działań wspierających lubelskie duże rodziny, od dekady udowadniamy, jak ogromne znaczenie mają one dla rozwoju społeczności lokalnej.

Karta „Rodzina Trzy Plus” to nie jedyna forma wsparcia mieszkańców przez samorząd Lublina. Miasto prowadzi programy profilaktyki zdrowotnej, są ulgi w odpłatnościach w przedszkolach publicznych, jest moż-

liwość korzystania z biletu rodzinnego w komunikacji miejskiej. Lubelskie rodziny wielodzietne mogą również korzystać z ulg w opłatach za gospodarowanie odpadami komunalnymi, preferencji w przyjęciach do żłobka, a osiem szkół co roku oferuje rodzinom bezpłatny wstęp na pływalnię.

Potwierdzeniem właściwego kierunku realizowanej przez Lublin polityki rodzinnej jest przyznanie naszemu miastu Certyfikatu Samorząd Przyjazny Rodzinom. Miasto było wielokrotnie nagradzane za działania społeczne.

GDZIE SZUKAĆ POMOCY



Działania profilaktyczno-pomocowe zmierzające do poprawy warunków bytowych osób potrzebujących, poprzez m.in. pomoc materialną, rzeczową i specjalistyczną, realizują pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE

ul. Marii Koryznowej 2b, tel. 81 466 53 00, fax 81 466 53 01, e-mail: centrum@mopr.lublin.eu

WYDZIAŁ ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH

MOPR W LUBLINIE

(świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia opiekuńcze) ul. Zemborzycka 88-92, tel. 81 466 53 50, fax 81 466 53 88, e-mail: sr@mopr.lublin.eu

DZIAŁ DS. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

MOPR W LUBLINIE

(dofinansowania ze środków PFRON dla osób z niepełnosprawnościami) ul. Zemborzycka 88-92, tel. 81 466 53 96, e-mail: don@mopr.lublin.eu

SPECJALISTYCZNA PORADNIA DLA RODZIN

(pomoc specjalistów psychologów i pedagogów, terapia rodzinna, terapia indywidualna) ul. Popietuszk 28E, tel. 81 466 55 49, e-mail: poradnia@mopr.lublin.eu

DZIAŁ DS. RODZINNEJ PIELICZY ZASTĘPCZEJ I ASYSTY RODZINNEJ

(pomoc asystentów rodzinnych, wsparcie na rzecz rodzin zastępczych) ul. Poniatowskiego 4, tel. 81 466 55 98, ul. Hutnicza 1a, tel. 81 466 53 44, 81 466 53 47, e-mail: poniatp@mopr.lublin.eu

FILIA NR 1 MOPR W LUBLINIE

(świadczenia z pomocy społecznej) ul. Lubartowska 6-8, tel. 81 466 54 03, fax 81 466 54 01, e-mail: filia1@mopr.lublin.eu

FILIA NR 2 MOPR W LUBLINIE

(świadczenia z pomocy społecznej) ul. Hutnicza 1A, tel. 81 466 54 34, fax 81 466 54 31, e-mail: filia2@mopr.lublin.eu

FILIA NR 3 MOPR W LUBLINIE

(świadczenia z pomocy społecznej) ul. Mieszka 14, tel. 81 466 54 80, fax 81 466 54 71, e-mail: filia3@mopr.lublin.eu

FILIA NR 4 MOPR W LUBLINIE

(świadczenia z pomocy społecznej) al. Kompozytorów Polskich 8, tel. 81 466 55 10, fax 81 466 55 01, e-mail: filia4@mopr.lublin.eu

FILIA NR 5 MOPR W LUBLINIE

(świadczenia z pomocy społecznej) ul. Nałkowskich 114, tel. 81 466 55 24, fax 81 466 55 21, e-mail: filia5@mopr.lublin.eu

SEKCJA DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA

PRZEMOCY W RODZINIE

ul. Głębok 11, tel. 81 466 54 86, e-mail: sekcjank@mopr.lublin.eu

lublin.eu

Informator miejski | WYDAWCA: Urząd Miasta Lublin, 20-109 Lublin, pl. Króla Władysława Łokietka 1 REDAKCJA: Kancelaria Prezidenta Miasta Lublin | email: informator@lublin.eu | tel. 81 466 19 16 NAKŁAD: 150 000 egzemplarzy | DRUK: Polska Press Grupa, Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu

Rodziny priorytetem przyjaznego miasta

POLITYKA SPOŁECZNA | ZAWSZE STARAMY SIĘ NA BIEŻĄCO ROZWIĄZYWAĆ PROBLEMY LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI

Certyfikat „Samorząd Przyjazny Rodzinom” stanowi dla nas olbrzymie wyróżnienie za dotychczasowe działania w zakresie realizowanych polityk rodzinnych. Zawsze staramy się patrzeć na problemy lokalnej społeczności w sposób całościowy.

Oznacza to, że tak konstruujemy ofertę usług społecznych, aby mogły być dostępne dla naszych mieszkańców na różnych etapach ich życia i w wielorakich wymiarach ich funkcjonowania. Bo tak postrzegamy miasto przyjazne rodzinie, czyli przyjazne rodzicom, dzieciom, młodzieży, seniorom i mieszkańcom z niepełnosprawnościami.

POMOC I ZAPOBIEGANIE

Miasto, w którym rodziny czują się dobrze, jest miastem, gdzie wspólnie gra ze sobą bardzo wiele elementów. Ważna jest dla nas zarówno wymierna pomoc i zapobieganie powstawaniu, czy też nakładaniu się problemów, jak i dostępna, funkcjonalna przestrzeń i infrastruktura miejska, wysoka jakość opieki i edukacji, profilaktyka zdrowotna, dostęp do kultury i obiektów sportowych, czy bogata oferta czasu wolnego.

Dzisiaj Lublin aspiruje do takiego miana. Aby dotrzeć do tego etapu, niestety musimy wykazać się ogromną odwagą w zakresie wdrażania nowych pomysłów, które nie funkcjonowały jeszcze ani w aspekcie prawnym, ani nie było dotychczas praktyk ich stosowania w innych miastach. Przykładem tego jest nasz autorski miejski program „Rodzina Trzy Plus”, który stał się bazą do wypracowania ustawowych rozwiązań odnośnie Karty Dużej Rodziny.

MIASTO PRZYJAZNE

Miasto przyjazne rodzinom to nasz priorytet wpisany w wieloletnie miejskie dokumenty strategiczne. Pod koniec 2020 roku wypracowaliśmy Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin na lata 2021–2030, w której rekomendujemy tworzenie przestrzeni przyjaznej rodzinom z dziećmi, zapewnienie seniorom poczucia bezpieczeństwa w różnych wymiarach funkcjonowania, a także dostępność określonych sfer życia dla osób o szczególnych potrzebach. Kierunki te konkretyzują poszczególne programy miejskie skierowane do rodzin, seniorów, jak również mieszkańców z niepełnosprawnościami, czy przeciwdziałające przemocy w rodzinie. Warto podkreślić, że dziś pomoc społeczna jest nadal bardzo ważnym elementem polityki społecznej, ale niejedynym, który wyznacza kierunki i obszary działań. Obecnie polityka społeczna w naszym mieście jest przemy-



MONIKA LIPIŃSKA, ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA LUBLIN DS. SPOŁECZNYCH

ślana, konsekwentna, w działaniach trafiaamy do wszystkich zainteresowanych i potrzebujących grup oraz indywidualnych osób. Udało nam się stworzyć w Lublinie system powiązanych ze sobą przyczynowo i skutkowo działań, które oparte są na właściwie rozpoznanych potrzebach. Podmiotem wszystkich naszych działań zawsze jest człowiek. To filar, podstawa polityki społecznej. Tworząc spójną i odpowiadającą na współczesne potrzeby rodzin politykę, staramy się być wrażliwymi na zmiany demograficzne i cywilizacyjne. Wiemy bowiem, że sytuacja społeczna jest dynamiczna, czego przykładem jest pandemia koronawirusa czy wojna w Ukrainie. Zmiany te stawiają przed nami wiele wyzwań. W ostatnich miesiącach i latach podjęliśmy szereg działań mających za zadanie stworzyć na nowo bądź przekształcić dotychczas dostępną przestrzeń dedykowaną rodzinie. Dokonałiśmy zmian w wielu aspektach, począwszy od bezpieczeństwa socjalno-bytowego, poprzez rozwój opieki nad dziećmi do lat trzech, profilaktykę zdrowotną, wzmocnienie działań profilaktyczno-terapeutycznych w zakresie kryzysów rodzinnych i rozwój poradnictwa specjalistycznego, aż po organizowanie różnorodnych form integracji oraz spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Przykładem takich zmian jest także wprowadzenie Programu „Rodzina Trzy Plus”, „Strefa 60+” czy Lubelska Karta Miejska, będących niestandardową formą wsparcia członków rodzin.

WIELE PROJEKTÓW

Edukacja oraz nowe technologie to również ważny dla nas temat w kontekście dostosowywania oferowanych usług do zmieniającego się otoczenia jak i oczekiwań rodzin. Stawiamy bowiem na nowoczesne

wachlarz działań w postaci: poradnictwa specjalistycznego, terapii, konsultacji czy pomocy prawnej. Nasze wsparcie i troska skupiona jest także na lubelskich seniorach. Ostatnie dwa lata były dla nich szczególnie trudne ze względu na epidemię koronawirusa. Przekonstruowaliśmy szereg programów i rozwiązań, aby wesprzeć seniorów w tak trudnym czasie izolacji. Uruchomiony został całodobowy telefon, gdzie osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, niemające w swym otoczeniu nikogo bliskiego, mogły zgłaszać potrzebę objęcia ich wsparciem, w tym m.in. zrobienia i dostarczenia zakupów za pośrednictwem wolontariuszy. Uruchomiono także kilkanaście linii telefonicznych, przy których dyżurują specjaliści oferujący pomoc psychologiczną. Powołano także koordynatora ds. wsparcia i pomocy dla osób starszych, w którego kompetencjach jest reagowanie na najistotniejsze potrzeby i problemy osób starszych, podejmowanie działań w zakresie organizowania adekwatnej pomocy.

FUNKCJONALNA PRZESTRZEŃ

Kolejnym ważnym elementem miasta przyjaznego rodzinie i mieszkańcom jest funkcjonalność przestrzeni, która nas wszystkich otacza. Dzisiaj na przestrzeń publiczną patrzymy z perspektywy wszystkich grup użytkowników. Zmieniamy ją i tworzymy na nowo tak, aby była przystępniejszą dla osób starszych, mieszkańców z różnymi rodzajami niepełnosprawności, rodziców z dziećmi. To wymaga czasu i ogromnych nakładów finansowych. W każdej realizowanej inwestycji myślimy o tym, aby dobrze w niej czuł się każdy mieszkaniec, niezależnie od posiadanych ograniczeń, trudności czy możliwości, jakie ma w danej chwili. Ciągi komunikacyjne, tereny wypoczynkowe, parki, skwery, place zabaw – te nowo tworzone i te modernizowane stają się przyjazne i dostępne dla wszystkich mieszkańców.

Jesteśmy też jednym z liderów w zakresie profilaktyki zdrowotnej. Liczne akcje i programy profilaktyczne wielokrotnie były z perspektywy ogólnokrajowej zauważane i nagradzane. Bezpłatne szczepienia przeciw grypie, przeciw HPV, pneumokokom, program profilaktyki nowotworów skóry, jak również bezpłatne usługi stomatologiczne w gabinetach szkolnych, to tylko niektóre działania na rzecz zwiększenia dostępności profilaktyki i usług zdrowotnych. Te wszystkie elementy sprawiają, że zostaliśmy zaproszeni przez Związek Dużych Rodzin do programu certyfikacji.

Monika Lipińska, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Społecznych

Lublin miastem przyjaznym rodzinom

DOBRE PRAKTYKI W SAMORZĄDACH | RAPORT ZWIĄZKU DUŻYCH RODZIN „TRZY PLUS”

Lublin to jedno z najatrakcyjniejszych miast dla polskich rodzin – to wnioski płynące z raportu „Dobre praktyki w samorządach 2021 r”, opracowanego przez Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus”.

W ubiegłym roku miasto zostało zaproszone do wzięcia udziału w procesie certyfikacji jako samorząd przyjazny rodzinom i właśnie go otrzymaliśmy. Oficjalne wręczenie nastąpi jesienią.

Ogólnopolski Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus” przygotował program Certyfikacji Samorządów Przyjaznych Rodzinie. W trzech wybranych gminach przeprowadzono badania oceniające działania na rzecz rodziny w obszarze m.in. edukacji, współpracy z organizacjami pozarządowymi, zdrowia, bezpieczeństwa.

Polityka społeczna jest kluczowym elementem samorządu i zajmuje ważne miejsce w rozwoju Lublina. Działania nakierowane na rodzinę, dzieci, seniorów, osoby z niepełnosprawnościami są istotne w budowaniu miasta dostępnego, otwartego i przyjaznego dla wszystkich mieszkańców – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent



II OGÓLNOPOLSKI ZJAZD DUŻYCH RODZIN



ROWEROWY ZLOT DUŻYCH RODZIN POD LUBELSKIM ZAMKIEM

Miasta Lublin. – To również tworzenie warunków dla dobrej jakości życia, pracy, wsparcia w sytuacjach trudnych.

PROCES CERTYFIKACJI

Proces certyfikacji składa się z kilku etapów, w trakcie któ-

rych analizowana jest bieżąca polityka rodzinna. Jeśli samorząd spełnia kryteria, uzyskuje certyfikat. Jeśli nie, może skorzystać z pakietu szkoleń dla urzędników oraz otrzymuje raport z rekomendacjami zmian w obszarze polityki

rodzinnej. Dotychczas certyfikaty uzyskało tylko kilka gmin w Polsce.

Jako strona społeczna chcemy wspierać samorządy w przygotowaniu krótkookresowych strategii rozwoju społecznego, z uwzględnieniem w szczególności potrzeb rozwojowych rodzin, w tym rodzin wielodzietnych – przekonują członkowie Związku Dużych Rodzin „Trzy Plus”.

Oceniającym bardzo podobną się lubelski program „Rodzina Trzy Plus”. – Jest jednym z pierwszych w Polsce. Cieszę się, że jako Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus” mogliśmy współpracować przy jego tworzeniu i wspierać te działania. Miasto od lat wstępuje się w potrzeby lubelskich rodzin, jest dla nich przyjazne i otwarte – podkreśla Bożena Pietras, przewodnicząca Koła Związku Dużych Rodzin „Trzy Plus” w Lublinie.

ATRAKCYJNY JAK LUBLIN

Pod koniec ubiegłego roku został opublikowany dokument – katalog pozytywnych praktyk z obszaru samorządowej polityki prorodzinnej. Lublin został uznany za jedno z najatrakcyjniejszych miast pod względem działań skierowanych do rodzin.

Wyróżnienie, które otrzymaliśmy, potwierdza, że lata naszej intensywnej pracy przynoszą wymierne efekty, a wysiłek wkładany w udoskonalanie i rozwój polityki rodzinnej pozostaje na najwyższym poziomie. Dzięki umiejętnemu dostosowaniu wdrażanych przedsięwzięć do lokalnych potrzeb i uwarunkowań Lublin stał się przyjaznym środowiskiem rozwoju dla rodzin oraz miejscem opieki i wytchnienia dla seniorów. Cieszę się, że Związek Dużych Rodzin „Trzy Plus” docenił nasze działania skierowane do lubelskich rodzin – mówi Monika Lipińska, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Społecznych.

ZWIĄZEK DUŻYCH RODZIN „TRZY PLUS”

Stowarzyszenie, które od 2007 roku aktywnie i skutecznie wpływa na kształt polskiej polityki rodzinnej. Podejmuje działania na rzecz uwzględnienia w prawodawstwie Polski i Unii Europejskiej słuszych interesów rodziny. Formuluje opinie na temat powstających ustaw i rozporządzeń. Związek inicjuje, organizuje oraz wspiera projekty i rozwiązania, które uwzględniają interesy dużych rodzin.

ZDANIEM SPECJALISTÓW

DLACZEGO WARTO WSPIERAĆ RODZINĘ?



Sławomir Skowronek, dyrektor Wydziału Inicjatyw i Programów Społecznych UML

Polityka rodzinna już kilka lat temu została uznana za jeden z dwóch najważniejszych obszarów działalności naszego miasta. Bycie otwartym na potrzeby rodzin to zarówno nasz priorytet, jak i obowiązek. Rodzina jako grupa społeczna przekazuje wartości i dziedzictwo kulturowe. W naszym wydziale prowadzimy działania o wielowymiarowym charakterze, skierowane zarówno do najmłodszych członków rodzin, jak i tych najstarszych – seniorów. Poza realnym wsparciem skupiamy się przede wszystkim na wypracowaniu modelu współpracy z rodzinną wielopokoleniową i wieloprotokolową. To niezwykle istotne działania na rzecz konkretnej pracy, czyli rodziny, ale także wspólnoty. Wspierając rodzinę, przyczyniamy się nie tylko do jej rozwoju, ale i wzmocnienia więzi w całej społeczności. Każdemu przecież żyje się łatwiej i lepiej w grupie osób, w której mamy oparcie i jesteśmy zrozumiani.



Aleksandra Smotrycka-Kolbus, psycholog-interwencji kryzysowej, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie

Naturalny proces rozwoju rodziny wiąże się z licznymi wyzwaniem spowodowanymi nie tylko czynnikami zewnętrznymi, ale i rozwojem indywidualnym każdego człowieka. Nierzadko zdarzają się sytuacje stresowe, także kryzysowe, jak np. ciężka choroba, nagła śmierć, czy pokrzywdzenie przestępstwem. Jednym z podstawowych zadań rodziny jest przystosowywanie się do zmieniających się okoliczności i warto wspierać rodzinę w tym zadaniu. Wspieranie psychologiczne, warsztaty rozwijające kompetencje wychowawcze, czy udogodnienia dla rodzin z dziećmi zwiększają zasoby rodziny do efektywnego radzenia sobie z wyzwaniami. Dodatkowo, w sytuacjach kryzysowych niewłaźne skorzystanie z pomocy psychologicznej, prawnej, czy socjalnej przez osoby potrzebujące pozwala przystosować się do sytuacji i zapobiegać trwałym dysfunkcjom. Jest to rozwiązanie korzystne dla całego społeczeństwa, ponieważ kiedy rodzina staje się niewydolna w pełnieniu podstawowych ról, państwo ponosi duże koszty.

Konwencja Europejskiej Konfederacji Dużych Rodzin

Lublin, jako jedyne miasto w Polsce, uczestniczył w lipcowej konwencji Europejskiej Konfederacji Dużych Rodzin.

Międzynarodowe spotkanie dotyczyło rozwiązań podejmowanych przez samorządy państw europejskich na rzecz rodzin, zwłaszcza wielodzietnych, seniorów i osób z niepełnosprawnościami. Doświadczenia Lublina w obszarze polityki społecznej i wsparcia rodzin zaprezentowała Monika Lipińska,



MONIKA LIPIŃSKA PREZENTUJE DOŚWIADCZENIA LUBLINA

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Społecznych: – Od lat wspieramy lubelskie duże rodziny, doceniając ich znaczą-

cą rolę w budowaniu lokalnej wspólnoty, kultury czy odpowiedzialności społecznej. W tym procesie niezbędna jest

efektywna współpraca pomiędzy Miastem, organizacjami pozarządowymi, biznesem oraz rodzinami. Program na rzecz dużych rodzin „Rodzina Trzy Plus” jest przykładem tego, jak lokalna inicjatywa może stać się inspiracją do długofalowych i pozytywnych zmian – mówi Monika Lipińska.

Tegoroczna edycja wydarzenia miała formułę online i była okazją do zaprezentowania dobrych praktyk z zakresu polityki rodzinnej. Podczas konwencji uczestni-

cy reprezentujący Irlandię, Hiszpanię, Włochy i Portugalię omawiali działania związane ze społeczną polityką samorządu, ze szczególnym uwzględnieniem dużych rodzin. Europejską Konfederację Dużych Rodzin (ELFAC) formalnie utworzono w 2004 roku, skupiając Stowarzyszenia Dużych Rodzin z całej Europy. Konfederacja reprezentuje ponad 60 milionów obywateli europejskich należących do prawie 9 milionów rodzin wielodzietnych.

JUBILEUSZ
Z GUTKIEM

Ponad 400 osób zobaczyło Lublin z pokładu zabytkowego autobusu „Gutek” (Jelcz 272 MEX) z okazji obchodów jubileuszu 10-lecia istnienia naszego miejskiego Programu „Rodzina Trzy Plus”. - Wycieczki zabytkowym pojazdem były doskonałą propozycją dla rodzin, którym chcieliśmy pokazać miasto w krótkim czasie z innej, ciekawszej perspektywy. Akcja została zorganizowana przy wsparciu Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego, któremu serdecznie dziękujemy za współpracę – mówi Monika Lipińska, Zastępca Prezydenta Miasta ds. Społecznych. Podczas szesnastu wycieczek „Gutek” pokonał łącznie 188 km. Uczestnicy zobaczyli zabytki i miejsca ważne dla historii Lublina. Każdej wycieczce towarzyszył przewodnik, który opowiadał o mijających na trasie obiektach. Dodatkowo, zainteresowani poznali tajniki i szczegóły techniczne zabytkowego pojazdu. Przewodnik w umundurowaniu motorniczego kaso w „najmłodszym pasażerem” biletu z epoki, a przy wyjściu każdy z nich otrzymał paczkę z gadżetami.



// KOLEJKA DO „GUTKA”

WOLONTARIUSZE
POSZUKIWANI

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie poszukuje wolontariuszy do wsparcia dzieci w nauce poprzez udzielanie nieodpłatnych korepetycji. MOPR poszukuje także kandydatów do pełnienia funkcji rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny oraz pracownika socjalnego, pomaga rodzinie przeżywać trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wspiera w organizowaniu czasu wolnego dzieciom, pomaga w nauce i udziela wskazówek w tak prozaicznych, ale ważnych czynnościach jak: gotowanie, sprzątanie, utrzymanie higieny osobistej, czy racjonalne prowadzenie budżetu domowego.

KONTAKT

Jeśli chcesz zostać wolontariuszem i włączyć się w pomoc, możesz zgłosić się do koordynatora wolontariatu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie pod numerem telefonu 81 466 53 31 lub 32, przy ul. Koryznowej 2d. Osoby chętne do pełnienia funkcji rodziny wspierającej mogą zgłaszać swoją kandydaturę również do lubelskiego MOPR. Szczegółowych informacji dotyczących rodzin wspierających udziela: kierownik sekcji ds. asysty rodziny MOPR w Lublinie, ul. Hutnicza 1a, tel. 81 466 53 47.

Miejski program zniżek dla dużych rodzin ma 10 lat

SPOŁECZEŃSTWO | POLITYKA PRORODZINNA LUBLINA MOŻLIWA
DZIĘKI DUŻEMU WSPARCIU LOKALNYCH PRZEDSIĘBIORCÓW

Dziesięć lat temu Lublin, jako pierwszy w Polsce, wprowadził program zniżek, który stał się wzorcem ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Do dziś Miasto wydało już ponad 20 tysięcy kart „Rodzina Trzy Plus”.

Kartę z takim okrągłym numerem na specjalnie zorganizowanej konferencji odebrał 8-letni Filip, członek jednej z lubelskich dużych rodzin. Małemu szczęśliwcy podczas odbioru symbolicznej Karty z rąk władz miasta towarzyszyli tata Grzegorz, mama Wiesława oraz brat Franciszek i siostra Julia.

SPRAWY
PRIORYTETOWE

Wprowadzając program zniżek „Rodzina Trzy Plus”, władze Lublina chciały zaangażować i zachęcić przedsiębiorców do aktywnego uczestnictwa w życiu miasta. Udało się, bo ostatecznie działaniem stało się platformą porozumienia i współpracy na rzecz ożywiania polityki rodzinnej i gospodarczej miasta.

Lubelski program „Rodzina Trzy Plus” jest rozwiązaniem bardzo efektywnym, bowiem cała pula przygotowanych ulg trafia bezpośrednio do rodzin. Tym samym nie angażuje środków finansowych miasta, czyli nie powoduje dodatkowych kosztów. Obciążenie budżetu miasta związane z realizacją programu jest niewielkie, a rekompensuje je w dużym stopniu szeroko pojęta pomoc ze strony podmiotów partnerskich.

Minęło już dziesięć lat od kiedy Miasto Lublin wprowadziło program „Rodzina Trzy Plus”, którego celem jest wspieranie rodzin, zwłaszcza tych wielodzietnych – mówi Krzysztof Żuk, Prezydent Miasta Lublin. – Do działań na rzecz rodzin i dzieci przywiązujemy szczególną wagę i traktujemy je priorytetowo, jako szczególną inwestycję w przyszłość.

Zdaniem prezydenta Żuka udział w programie ułatwia mieszkańcom dostęp do dóbr kultury, sportu, rekreacji oraz do usług i towarów oferowanych przez partnerów. Na lublinian czeka m.in. możliwość bezpłatnego korzystania z pływalni. W okresie 10-letniej realizacji programu wydanych zostało ponad 4600 bezpłatnych kartetów wstępu.

– To naprawdę wielka pomoc – mówi pani Ewa, mama Jasia, Oli i Emilki, rodziny, która ko-



// 8-LETNI FILIP ODEBRAŁ DWUDZIESIETYSIĘCZNĄ KARTĘ „RODZINA TRZY PLUS”

rzysta bezpłatnie z atrakcji Aqua Lublin. – Gdyby nie wsparcie dla dużych rodzin, nie byłoby nas stać, by wszystkie dzieci mogły wypoczywać na basenie.

KILKuset PARTNERÓW

Lista partnerów Karty jest długa i stale rośnie. Obecnie jest ich ponad 200. Obejmują duże ogólnopolskie sieci handlowe i pojedyncze sklepy z są-

siędnictwa. W praktyce oznacza to tańsze bilety do ośrodków kultury, sportu i rekreacji oraz zniżki na jedzenie i kosmetyki, odzież i obuwie, zabawki oraz paliwo, czy też niższe opłaty za usługi medyczne, szkoleniowe oraz motoryzacyjne.

Każdy podmiot oferujący rabat oznaczony jest logo programu. Wykaz zniżek oraz szczegółowa instrukcja – krok po kroku, jak uzyskać kartę,

dostępne są na stronie www.trzyplus.lublin.eu.

Program to nie tylko usługi, to także koncerty, konferencje, wystawy, kreatywne warsztaty, spotkania i konkursy na najwyższym poziomie. To podejmowanie inicjatyw budujących silniejsze relacje w rodzinie oraz propagowanie różnych form spędzania czasu wolnego z bliskimi. W jego ramach prowadzone są także cykliczne działania promujące zarówno rodzicielstwo, jak i integrację międzypokoleniową rodzin.

Wiele z podjętych inicjatyw na stałe wpisało się do kalendarza kulturalnego miasta, co świadczy o tym, że są potrzebne i doceniane. Dowodem sukcesu programu jest otrzymanie Certyfikatu Dobrych Praktyk Europejskiej Nagrody Sektora Publicznego. To prestiżowy konkurs organizowany przez Europejski Instytut Administracji Publicznej (EIPA), którego laureatem Lublin został za działania w ramach programu „Rodzina Trzy Plus”. Oficjalnym partnerem konkursu jest Komisja Europejska.

WIELE UDOGODNIEŃ

Poza ofertą programu „Rodzina Trzy Plus”, lubelskie duże rodziny mogą skorzystać z innych proponowanych przez samorząd udogodnień. Istotną formą pomocy dla dużych rodzin jest wprowadzenie od początku 2013 roku ulg w odpłatnościach w przedszkolach publicznych. Zakres wsparcia waha się od 50 procent dla jednego dziecka do aż 100 procent na trzecie i kolejne dziecko.

Elementem wspierającym rodziny wielodzietne jest również stworzona przez Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie możliwość korzystania z tzw. „biletu rodzinnego”.

Zgodnie z regulacjami obowiązującymi od 1 kwietnia 2012 roku z biletu rodzinnego korzystac mogą rodziny z minimum czwórką dzieci. Dodatkowo wprowadzono bardzo istotną z punktu widzenia użytkowników zmianę, polegającą na przyznaniu prawa do odrębnych egzemplarzy biletu dla każdego z członków rodziny. Koszt jednostkowego rocznego biletu wynosi jedynie 10 zł na osobę. Decyzją władz miasta dzieci do 16. roku życia korzystają z komunikacji za darmo. W ostatnim dziesięcioleciu wydanych zostało w sumie 23 189 biletów rodzinnych.

SPECJALNA OFERTA

Miasto Lublin przygotowało także specjalną ofertę naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla lubelskich rodzin. Właściciele nieruchomości, gdzie zamieszkują duże rodziny, o których mowa w ustawie o Karcie Dużej Rodziny, są zwolnieni w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zwolnienie ustalone jest dla rodziny wielodzietnej ponad kwotę przekraczającą miesięcznie – 124 zł, a w przypadku nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej – 124 zł, a w przypadku nieruchomości – 144 zł.

Oznacza to, że w Lublinie płacimy za gospodarowanie odpadami komunalnymi maksymalnie za 5 osób będących członkami dużej rodziny, zamieszkujących daną nieruchomość.

NOWA SZATA
KARTY

W roku jubileuszu 10-lecia programu „Rodzina Trzy Plus” została odświeżona również jego identyfikacja wizualna poprzez wprowadzenie nowego logo oraz wzoru Karty, prostych w formie, ale bogatych w symbolikę. Twórcą i pomysłodawcą pierwszego logo Programu był członek lubelskiej dużej rodziny Daniel Jarosz. Co ważne, wszystkie dotychczas wydane Karty „Rodzina Trzy Plus” ze starym logo w dalszym ciągu są ważne i nie podlegają wymianie na nowe.



// PROGRAM PROFILAKTYKI PRÓCHNICY ZĘBÓW U DZIECI



// MARSZ ZWRACAJĄCY UWAGĘ NA PROBLEM CHOROBY NOWOTWOROWYCH U KOBIET

Zdrowie mieszkańców na pierwszym miejscu

PROFILAKTYKA | PROGRAMY KIEROWANE DO RÓŻNYCH GRUP SPOŁECZNYCH

Lublin jako jedyne miasto w województwie i jedno z nielicznych w Polsce oferuje darmową opiekę stomatologiczną dla dzieci i młodzieży. Zdrowie mieszkańców jest dla Miasta priorytetem, funkcjonuje więc wiele programów społecznych kierowanych do różnych grup społecznych.

Miasto wspiera zdrowie wszystkich mieszkańców, jednak najwięcej działań kierowanych jest do dzieci i młodzieży. Dużym zainteresowaniem cieszy się program profilaktyki próchnicy zębów dla uczniów oraz realizowany od 2012 roku program szczepień ochronnych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) dla dziewcząt w wieku 12 lat. Corocznie w ramach programu szczepionych jest około 500 uczennic.

JEDZ Z GŁOWĄ

Lublin dba również o wczesną diagnostykę w zakresie wad wzroku i zęza u dzieci. Od 2015 roku corocznie z badań korzy-

sta ok. 2 tys. uczniów klas II szkół podstawowych. Ważnym obszarem działań jest również profilaktyka chorób cywilizacyjnych, tj. nadwagi i otyłości, oraz realizacja programu polityki zdrowotnej w zakresie zdrowego odżywiania dla dzieci klas I–III szkół podstawowych „Jedz z Głową”. Program obejmuje diagnostykę stanu zdrowia dzieci. Badana jest masa ciała, ciśnienie oraz sprawność krążeniowo-oddechowa. Dotychczas objęto nimi ok. 7 tys. uczniów.

Miasto prowadzi także działania informacyjno-educacyjne w zakresie promocji zdrowia psychicznego „Szkoła proMO-Cji zdrowia psychicznego”. Jest to projekt profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego dla uczniów klas I szkół ponadpodstawowych. Działania skierowane są nie tylko do uczniów, ale również do rodziców.

PROFILAKTYKA CHOROBY NOWOTWOROWYCH

Lublin po raz kolejny przystąpił w tym roku także do ogólnopolskiego programu profilaktyki nowotworu czerniaka. Jego głównym celem jest zwiększe-

nie świadomości społecznej, w szczególności zwrócenie uwagi na czynniki ryzyka oraz metody skutecznej profilaktyki.

– Biorąc pod uwagę dane medyczne, istnieje społeczna potrzeba zwiększenia świadomości i wiedzy na temat tego nowotworu – mówi Monika Lipińska, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Społecznych. – Mamy nadzieję, że poprzez świadomą profilaktykę, znajomość objawów, wiedzę o diagnostyce i leczeniu czerniaka uda nam się zachęcić jak największą liczbę młodych ludzi do ochrony i kontroli swojego zdrowia i życia oraz doprowadzić do zahamowania wzrostu zachorowań.

PROGRAM OPIEKI PALIATYWNEJ

Prowadzony jest również program opieki paliatywnej oraz hospicyjnej nad osobami dorosłymi, dziećmi i młodzieżą w stanach terminalnych chorób. To działania wszechstronnej, całościowej opieki i leczenia objawowego u osób chorujących na nieuleczalne, niepoddające się leczeniu

przyczynowemu, postępujące choroby. Są one nakierowane na poprawę jakości życia chorych w stanach terminalnych chorób. Świadczenia realizowane są w warunkach stacjonarnych oraz domowych. Program stanowi uzupełnienie deficytowych, zarówno w stosunku do dorosłych, jak i do dzieci, świadczeń oferowanych przez NFZ.

WALKA Z WIRUSAMI

W ostatnich latach Lublin był wielokrotnie wyróżniany za działania profilaktyczne skierowane do mieszkańców, w tym za program profilaktyczny chorób zakaźnych w zakresie szczepień ochronnych przeciw grypie dla osób powyżej 65. roku życia, jak i działania z zakresu profilaktyki uzależnień. W czasie ostatniej pandemii samorząd uruchomił infolinię, gdzie pod nr telefonu 81 466 3434 udzielane były informacje na temat szczepień przeciwko Covid-19 oraz możliwości transportu do punktów szczepień dla osób potrzebujących. Miasto prowadziło również kampanię zachęcającą do bezpłatnych szczepień.

GDZIE SZUKAĆ POMOCY

WSPARCIE SPECJALISTYCZNE
DLA LUBELSKICH RODZIN

Masz problemy wychowawcze, nie potrafisz się porozumieć z dzieckiem, doświadczyłeś traumatycznych przeżyć, walczysz z uzależnieniem własnym lub członka rodziny? Nie wiesz, jak sobie poradzić z problemami dotykającymi twoją rodzinę? Skorzystaj z nieodpłatnej pomocy specjalistów oferowanej przez Miasto Lublin. Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, czy Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, to miejsca, gdzie lubelskie rodziny znajdą pomoc ze strony doświadczonych psychologów,

psychoterapeutów, pedagogów i prawników. Dodatkowo Centrum prowadzi zajęcia grupowe m.in. dla kobiet doświadczających przemocy (w formie zarówno grup psychoedukacyjnych, terapeutycznych, jak i samopomocowych), dla osób, które dorastały w rodzinach z problemem alkoholowym (w formie grupy DDA) oraz szkół dla rodziców, czyli zajęć podnoszące kompetencje rodzicielskie. Specjaliści z Centrum pomagają także sprawcom przemocy w rodzinie, realizując programy korekcyjno-edukacyjne oraz psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc.

CENTRUM INTERWENCJI
KRYZYSOWEJ

Centrum prowadzi Całodobowy Telefon Zaufania, gdzie udzielane jest wsparcie psychologiczne. W ramach Centrum całodobowo działa także Punkt Interwencyjno-Konsultacyjny przy ul. Północnej 125 w Lublinie, gdzie dyszyr pełni psycholog. Każdy, kto potrzebuje natychmiastowej pomocy psychologicznej, informacyjnej czy poradniczej, otrzyma ją. Kontakt z punktem może być telefoniczny lub osobisty.

• Całodobowy Telefon Zaufania Centrum Interwencji Kryzysowej – tel. 733 588 900

• Punkt Interwencyjno-Konsultacyjny, gdzie świadczone jest całodobowe interwencyjne wsparcie psychologiczne i poradnictwo, mieści się przy ul. Północnej 125, tel. 733 586 600. W punkcie od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 19.00 pracują m.in. psycholog-interwencyjny oraz psycholog-terapeuta ds. interwencyjnego wsparcia osób w kryzysie.

• Cykliczne spotkania terapeutyczne (indywidualne i grupowe) oraz porady prawne prowadzone są w głównej siedzibie Centrum Interwencji Kryzysowej w godzinach od 7.00 do 19.00, ul. Probostwo 6a w Lublinie, numer telefonu, pod którym można umówić spotkanie to 81 466 55 46. Można również kon-

// CIK PRZY
UL. PROBOSTWO

taktować się elektronicznie na adresy: pomoc@cik.lublin.eu oraz prawnik@cik.lublin.eu. Zasady przyjęć osobistych są opublikowane na stronie www.cik.lublin.eu. Centrum prowadzi również mieszkania interwencyjne, gdzie zapewnia nieodpłatne, całodobowe, okresowe schronienie osobom zamieszkałym na terenie miasta Lublina, których pobyt w dotychczasowym miejscu zamieszkania zagraża ich życiu albo zdrowiu psychicznemu lub fizycznemu z powodu wystąpienia nagłej sytuacji kryzysowej (w tym zdarzenia losowe, takie jak pożar, wybuch gazu w mieszkaniu, zawalisko) lub doświadczanej przemocy.

SPECJALISTYCZNA
PORADNIA DLA RODZIN

Nieodpłatne specjalistyczne poradnictwo dla rodzin potrzebujących pomocy w pokonaniu sytuacji kryzysowych i problemów prowadzi również Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin (działająca w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie). Specjaliści z Poradni – psycholog i pedagogzy – oferują konsultacje i poradnictwo rodzinne oraz psychologiczne, prowadzą działania profilaktyczne i wspomagające rozwój dzieci, młodzieży oraz rodziców, terapię pedagogiczną, psychologiczną, w tym indywidualną,

mażeńską, rodzinną i grupową, jak również podejmują działania mediacyjne. Poradnia dysponuje ofertą spotkań pseudoprofilaktycznych, skierowaną zarówno do rodziców, jak i dzieci. Są to cykliczne warsztaty doskonalące umiejętności wychowawcze w formie „Szkoły dla rodziców” oraz warsztaty umiejętności społecznych dla dzieci. Kontakt do Poradni: Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin, ul. Popiełuszki 28E, tel. 81 466 55 48, e-mail: poradnia@mopr.lublin.eu

FLESZ



SZEROKA POMOC

Na działania skierowane do osób z niepełnosprawnościami, takie jak prowadzenie placówek i ośrodków wsparcia, rozwój systemu usług społecznych czy bezpośrednia, indywidualna pomoc finansowa, Miasto Lublin przeznacza corocznie około 170 mln zł. W 2021 roku rozpoczęła się realizacja nowego programu działań na rzecz mieszkańców z niepełnosprawnościami. Tematem przewodnim na lata 2021-2025 jest dostępność. Miasto wspiera też organizacje pozarządowe zajmujące się osobami z niepełnosprawnościami. W ubiegłym roku na indywidualne wsparcie przeznaczone zostało ponad 6,2 mln zł, co pozwoliło na realizację 500 indywidualnych wniosków. Są to środki pozyskane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i służą między innymi dofinansowaniu turnusów rehabilitacyjnych, likwidacji barier architektonicznych i technicznych, zakupowi sprzętu elektronicznego, specjalistycznych protez, czy podnoszeniu wykształcenia.

PEŁNOMOCNIK

Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Lublin ds. Osób z Niepełnosprawnościami od 2011 roku jest Joanna Olszewska, dyrektor Wydziału ds. Osób Niepełnosprawnych Urzędu Miasta Lublin, która od września 2020 roku pełni również funkcję koordynatora ds. dostępności. W Wydziale ds. Osób Niepełnosprawnych funkcjonuje Ośrodek Informacji Osób z Niepełnosprawnościami i ich Opiekunów. Kontakt z pracownikami Ośrodka, udzielającymi porad w różnych sprawach związanych z codziennym funkcjonowaniem, możliwy jest osobiste (adres: ul. Diamantowa 2), elektronicznie (adres poczty mailowej: oion@lublin.eu), telefonicznie (81 466 30 83) lub za pomocą skype'a (ttyz.um.lublin).

PIENIĄDZE NA TERAPIĘ

Miasto Lublin pozyskało środki z PFRON, na poprawę infrastruktury czterech warsztatów terapii zajęciowej. Otrzymane wsparcie pozwoli na realizację inwestycji, które wpłyną na jakość i skuteczność prowadzonej rehabilitacji, a także poprawią warunki techniczne budynków, w których odbywają się zajęcia. Z efektów dofinansowania skorzysta łącznie 130 uczestników tych placówek. Warsztat terapii zajęciowej stwarza osobom z niepełnosprawnościami niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Miasto bez barier

WSPARCIE I OPIEKA | SZEROKA POMOC OSOBOM Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Lubelskie rodziny z niepełnosprawnościami mogą liczyć na wiele udogodnień. Miasto aktywnie działa na rzecz likwidacji barier, począwszy od pomocy rodzicom w opiece nad dziećmi, bezpłatnymi lub ulgowymi przejazdami komunikacją miejską, a także przyjazną infrastrukturą.

W 2012 roku w Lublinie po raz pierwszy wdrożono usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. Dwa lata później wprowadzono innowacyjne rozwiązanie – usługi asystenta na telefon, zaś w roku 2015 rozszerzono katalog pomocy o możliwość świadczenia usługi dla niepełnosprawnych dzieci, których rodzice są czynni zawodowo. Pomoc asystenta polega na towarzyszeniu dzieciom z niepełnosprawnościami w przemieszczaniu się do miejsc świadczenia terapii i rehabilitacji oraz prowadzenia zajęć psychologicznych i hobby-stycznych.

– Priorytetem w działalności społecznej naszego miasta jest zapewnienie pełnego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz stwarzanie warunków do możliwego samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym dla mieszkańców z niepełnosprawnościami i ich rodzin – mówi Joanna Olszewska, pełnomocnik Prezydenta Miasta Lublin ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

OPIEKA WYTCHEŃNIOWA

Wychodząc naprzeciw potrzebom opiekunów, Miasto od 2019 roku realizuje nową formę pomocy, jaką jest opieka wytchnieniowa. Jej głównym założeniem jest wsparcie dla rodziców spr-



// DOGOTERAPIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ



// REHABILITACJA W DPS NA UL. POTURZYŃSKIEJ

wujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także dla opiekunów dorosłych osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Otrzymują oni wsparcie w postaci doradztwa, czasowej przerwy w sprawowaniu opieki nad osobą zależną poprzez zapewnienie pomocy w miejscu zamieszkania rodziny lub poprzez całonocny pobyt w specjalnym ośrodku trwającym maksymalnie 14 dni. Usługi opieki wytchnieniowej świadczone są nieodpłatnie.

Na uwagę zasługują także lubelski Ośrodek Wsparcia dla Osób z Niepełnosprawnością „Benjamin”. Jego zadaniem jest wspieranie dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną poprzez objęcie ich terapią i rehabilitacją. Dzienny Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci i Młodzieży z Niepełnosprawnością Intelektualną wspiera natomiast osoby od 1. do 24. roku życia z niepełnosprawnością intelektualną (głównie w stopniu głębokim) i niepeł-

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE

Każdego roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje wypłaty świadczeń kierowanych do osób z niepełnosprawnością oraz ich opiekunów. W 2021 roku wypłacono:

- dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego na kwotę 1 mln zł
- zasiłki pielęgnacyjne na kwotę 19,4 mln zł
- świadczenia pielęgnacyjne na kwotę 31,2 mln zł
- specjalne zasiłki opiekuńcze 2091 rodzinom na kwotę 1,3 mln zł
- zasiłki dla opiekuna 665 osobom na kwotę 410 tys. zł
- świadczenia w ramach programu „Za życiem” 53 rodzinom na kwotę 212 tys. zł.

ORZECZNICTWO

Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie w 2021 roku wydał łącznie 5931 orzeczeń, w tym:

- 5149 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób dorosłych
- 782 orzeczenia o niepełnosprawności dla dzieci
- 1119 legitymacji na rzecz osób z niepełnosprawnościami
- 1408 kart parkingowych.

W Lublinie obowiązują ulgowe przejazdy komunikacją miejską dla osób z umiarkowanym i lekkim stopniem niepełnosprawności oraz bezpłatny dowóz dzieci z niepełnosprawnościami do placówek oświatowych lub zwrot kosztów dowozu dla rodziców (opiekunów).

Miasto finansuje z własnych środków indywidualny przewóz busami osób niepełnosprawnych. Nie pobiera opłat za parkowanie w miejscach wyznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami, również w Strefie Płatnego Parkowania. W SSP został wprowadzony dodatkowo specjalny Abonament N dla osób z niepełnosprawnościami oraz rodziców lub opiekunów prawnych osoby niepełnosprawnej posiadającej ważną kartę parkingową. Osoby posiadające Abonament N mogą parkować w strefie poza wyznaczonymi kopertami.

WSPARCIE W EDUKACJI

Kolejnym ważnym priorytetem władz miasta jest wspieranie rodzin poprzez zwiększanie dostępu do edukacji dla dzieci z niepełnosprawnościami. Obecnie w Lublinie funkcjonuje 9 żłobków z 65 miejscami przeznaczonymi dla tej grupy. Sieć szeroko dostępnych placówek edukacyjnych zapewnia możliwość edukacji dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej na każdym etapie kształcenia, począwszy od prowadzonych w placówkach lubelskich zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, poprzez przedszkola, szkoły podstawowe oraz ponadpodstawowe.

Na każdym etapie rozwoju i edukacyjnym dziecko z niepełnosprawnością ma zagwarantowaną pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Młodzież z niepełnosprawnościami uczy się w szkołach zawodowych, technikach i specjalnych szkołach zawodowych oraz liceach.

nosprawnością sprzężoną oraz ich rodziny. Wsparciem dla rodzin jest także działalność 9 warsztatów terapii zajęciowej. Uczestniczy w nich 270 osób niepełnosprawnych, korzystających tym samym z rehabilitacji społecznej, jak i zawodowej.

BEZPŁATNA KOMUNIKACJA

Miasto oferuje również szereg uprawnień do bezpłatnych przejazdów dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ich opiekunów. Dodatkowo, od wielu lat

Lublin inwestuje w opiekę nad dziećmi do lat trzech

Miasto zapewni łącznie ponad 3,5 tysiąca miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych przeznaczonych dla najmłodszych mieszkańców. Infrastruktura opieki nad dziećmi do lat trzech jest systematycznie modernizowana.

W dziewięciu miejskich żłobkach jest 1209 miejsc, a 2407 miejsc w 71 żłobkach niepublicznych oraz 81 miejsc w 4 niepublicznych klubach dziecięcych i 1 dziennej opiecek z pięcioma miejscami opieki, będącą alternatywną formą opieki nad dziećmi do lat trzech po ukończeniu pierw-



// PRZYTULNY LUBELSKI ŻŁOBEK

szego roku życia w warunkach zbliżonych do domowych. W 2018 roku otworzono nowy żłobek publiczny na Czechowie, będący największą i najnowocześniejszą tego typu

placówką w mieście. Opiekę znalazło w nim 210 dzieci w sześciu oddziałach. Każdy jest wyposażony m.in. w: białalnię, sypialnię i sanitariaty. W bezpośrednim sąsiedztwie

sal dla dzieci znajdują się jadalnie oraz sale tematyczne: plastyczna, muzyczna, audiowizualna i sensoryczna. Bardzo dynamicznie rozwija się także sieć niepublicznych miejsc opieki nad dziećmi do lat trzech, których jest już 2488. Niepubliczne żłobki i kluby dziecięce mogą wnioskować o przyznanie dotacji w wysokości 400 zł na dziecko w żłobku oraz 200 zł na dziecko w klubie dziecięcym. W 2021 roku dotacje zostały przyznane dla 62 żłobków i 4 klubów dziecięcych. Kwota zaplanowana w budżecie miasta na wypłatę dotacji wynosi 7,8 mln zł.

Nie jest to jedyna ulga oferowana rodzinom z małymi dziećmi. Miasto Lublin, wspie-

rając rodziny z dziećmi, określiło preferencyjne kryteria w procesie rekrutacji do żłobka publicznego. W pierwszej kolejności przyjmowane są m.in. dzieci: z niepełnosprawnościami, pochodzące z rodzin wielodzietnych oraz których co najmniej jeden rodzic lub opiekun prawny rozlicza się z podatkiem w Lublinie. Ponadto, rodzice i opiekunowie dzieci przebywających w żłobkach prowadzonych przez Miasto mogą ubiegać się np. o zwolnienie z opłat, gdy dojdą na osobę w rodzinie nie zaplanowaną w budżecie miasta na wypłatę dotacji wynosi 7,8 mln zł.

Wsparcie dla seniora

LUBLIN 60+ | KLUBY, OŚRODKI WSPARCIA, ULGI I ZAJĘCIA DLA OSÓB STARSZYCH

Od połowy 2015 roku w Lublinie funkcjonuje program „Lublin Strefa 60+” i Lubelska Karta Seniora, dzięki którym najstarsi mieszkańcy mogą korzystać z wielu przywilejów i uprawnień. Co roku seniorzy mają również swoje święto.

Jednym z elementów tego systemu są ośrodki rehabilitacyjno-terapeutyczne – przyjazne i stwarzające warunki domowe oraz oferujące pobyt dzienny i całonocny. Dwie tego rodzaju placówki zostały w pełni uruchomione w 2021 roku. Jest to Środowiskowy Ośrodek Wsparcia „Kalina” oraz Centrum Rozwoju i Integracji Społecznej Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną.

OŚRODKI WSPARCIA

Środowiskowy Ośrodek Wsparcia „Kalina” oferuje usługi skierowane do osób z zaburzeniami pamięci i schorzeniami pokrewnymi oraz ich rodzin. Dysponuje 30 miejscami pobytu dziennego oraz 30-okresowego pobytu całonocnego, w tym tak potrzebny miejscami opieki wytchnieniowej.



// WARSZTATY METAMORFOZY W KLUBIE SENIORA

Placówka mieści się w trzykondygnacyjnym budynku przystosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Drugi z ośrodków, Centrum Rozwoju i Integracji Społecznej Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną, oferuje część mieszkalną, całonocną, przeznaczoną dla 24 osób oraz pobyt dzienny dla 26 osób. W ramach części dziennej oferowane są zajęcia rehabilitacyjno-terapeutyczne i zajęcia edukacyjne (np. treningi kulinarne, treningi dnia codziennego).

– Rozwijamy dostępną, a zarazem nowoczesną sieć usług

społecznych dedykowanej seniorom i osobom z niepełnosprawnościami już od kilku lat stanowi dla nas priorytet. Nie boimy się wyzwań i nowych technologii, czego przykładem jest działający już od kilku lat lubelski system teleopieki, a nasze „nowe dziecko” – projekt „Kompleksowa opieka domowa” uzyskało blisko 6 mln zł dofinansowania ze środków europejskich – mówi Monika Lipińska, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin ds. Społecznych.

W tym roku z projektu może skorzystać 150 niesamodzielnych mieszkańców Lublina. Pomocą zostaną objęci seniorzy, osoby z niepeł-

nosprawnościami, a także ich opiekunowie. W ramach „Kompleksowej opieki domowej” prowadzone będą m.in. usługi opieki wspierającej, obejmującej pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego i zapokojaniu podstawowych potrzeb, jak zakupy czy przygotowanie posiłków. Wsparcie otrzymają także opiekunowie osób niesamodzielnych poprzez usługi opieki wytchnieniowej w formule dziennej i nocnej.

ULGI, ZNIŻKI, ZAJĘCIA

Trzy lata temu Miasto wprowadziło bezpłatną komunikację miejską dla osób, które

ukończyły 65. rok życia, bez względu na dochód (koszt roczny to ok. 6 mln zł), oraz system całonocowego monitoringu. Teleopaski otrzymało kilkaset osób powyżej 60. roku życia. Program realizowany jest ze środków europejskich, a jego koszt to 125 tys. zł. Co roku powstają nowe kluby seniora. Obecnie na terenie miasta działa już ponad 30 różnorodnych dziennych form wsparcia. Miasto dodatkowo wprowadziło nowe formy pomocy: usługi opiekuńcze nocne i weekendowe w ramach programu „Bank Usług Środowiskowych”.

Dużym zainteresowaniem mieszkańców cieszy się również oferta Lubelskiej Karty Seniora w ramach Programu „Lublin Strefa 60+”, z której korzysta już ponad 20 tys. osób. Program funkcjonuje od czerwca 2015 roku i oferuje różne zniżki i rabaty w wielu partnerów. Wśród nich są instytucje kultury, obiekty sportowo-rekreacyjne, placówki gastronomiczne, medyczne i punkty usługowe.

Z inicjatywy prezydenta Lublina oraz Rady Seniorów został zorganizowany konkurs „Miejsce Przyjazne Seniorom”.

LUBELSKA KARTA SENIORA

Uprawnia do korzystania z systemu zniżek oferowanych na różnego rodzaju dobra i usługi przez jednostki organizacyjne Miasta Lublin i inne, uczestniczące w Programie „Lublin Strefa 60+”. Karta wydawana jest bezpłatnie na wniosek uprawnionego, zawiera numer oraz imię i nazwisko, może zostać przyznana wyłącznie osobie fizycznej posiadającej pełną zdolność do czynności prawnych, która ukończyła 60. rok życia i mieszka na terenie miasta Lublina. Katalog zniżek i ulg można znaleźć na: www.lublin.eu/mieszkancy/seniorzy/program-lublin-strefa-60/informator-lks-znizki-i-ulgi/

GDZIE ZDOBYĆ KARTĘ

Każdy senior, chcący uzyskać „Lubelską Kartę Seniora”, powinien pobrać i czytelnie wypełnić wniosek o wydanie karty. Można go uzyskać w punktach Biura Obsługi Mieszkańców, w Wydziale Inicjatyw i Programów Społecznych oraz na stronie Urzędu Miasta Lublin. Senior zobowiązany jest do osobistego złożenia wniosku w jednym z BOM-ów.



PRZYPADNE TELEFONY DLA SENIORÓW

- **733 588 900** – całonocowy dyżur psychologiczny (Telefon Zaufania)
- **733 588 600** – od poniedziałku do piątku, w godz. 7.00-19.00 dyżur psychologiczny
- **697 620 669**, od poniedziałku do piątku, w godz. 8.00-16.00. Pełnomocnik Prezydenta Miasta Lublin ds. Seniorów 81 466 30 50, od poniedziałku do piątku, w godz. 7.30-15.30 Wydział Inicjatyw i Programów Społecznych
- **81 466 55 60; 81 466 55 61; 81 466 55 62** oraz **81 466 55 63**, od poniedziałku do piątku, w godz. 7.00-15.00 Zespół Ośrodków Wsparcia w Lublinie
- **81 46 66 999**, od poniedziałku do piątku, w godz. 17.00-20.00 usługa Tele 60+ wyłącznie dla seniorów
- **539 867 635; 81 466 55 60** SOS dla Seniora – tzw. opaski życia
- Miejski Rzecznik Konsumentów – tel. **81 466 16 00**
- Straż Miejska w Lublinie – tel. **986** lub SMS na numer **665 500 410**
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lublinie – tel. **81 532 97 05**
- Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lublinie – tel. **81 743 42 72**

klubyseniora@zow.lublin.eu

Czynny we wtorki w godz. 10.00-13.00 i środy w godz. 10.30-13.30. W ofercie: zajęcia wspierające procesy poznawcze i pamięć, zajęcia edukacyjne, rehabilitacyjne, prozdrowotne, zajęcia rekreatywne oraz zajęcia muzyczne.

• **KLUB SENIORA „RUTA”** al. św. Jana Pawła II 11, 20-535 Lublin, tel. 539 867 637 klubyseniora@zow.lublin.eu Czynny w poniedziałki 10.00-13.00, wtorki 15.00-17.00 i środy 10.00-13.00. W ofercie: zajęcia z psychologiem wspierające procesy poznawcze i pamięć, wykłady, zajęcia rekreatywne, zajęcia edukacyjne, rehabilitacyjne.

• **KLUB SENIORA „FELIN”** ul. Zygmunta Augusta 15, 20-283 Lublin, tel. 539 867 637 klubyseniora@zow.lublin.eu Czynny we wtorki w godz. 10.00-13.00, i czwartki w godz. 10.30-13.30. W ofercie: zajęcia wspierające procesy poznawcze i pamięć, zajęcia edukacyjne, rehabilitacyjne, prozdrowotne, organizacja czasu wolnego.

• **KLUB SENIORA „SŁAWINEK”** ul. Kunińskiego 130, 20-436 Lublin, tel. 539 867 637

• **KLUB SENIORA „SRÓDMIEŚCIE”** ul. Narutowicza 6, 20-004 Lublin, tel. 539 867 637 klubyseniora@zow.lublin.eu Czynny w poniedziałki w godz. 10.30-13.30 i czwartki w godz. 10.00-14.00. W ofercie: zajęcia wspierające procesy poznawcze i pamięć, rehabilitacyjne, zajęcia rekreatywne oraz zajęcia muzyczne.

• **KLUB SENIORA „PRZY ZAMKU”** ul. Ruska 15, 20-126 Lublin, tel. 539 867 637 klubyseniora@zow.lublin.eu Czynny w czwartki w godz. 10.30-13.30. W ofercie: zajęcia z psychologiem wspierające procesy poznawcze i pamięć, wykłady.

• **KLUB SENIORA „POZYTYWISTÓW”** ul. Pozytywistów 16, 20-639 Lublin, tel. 539 867 637 klubyseniora@zow.lublin.eu Czynny we wtorki w godz. 15.30-18.30. W ofercie: zajęcia wspierające procesy poznawcze i pamięć, wykłady oraz zajęcia muzyczne.

• **KLUB SENIORA „KALINA”** ul. Lwowska 28, 20-128 Lublin, tel. 539 867 637 klubyseniora@zow.lublin.eu Czynny w środy w godz. 16.00-18.00. W ofercie: zajęcia wspierające procesy poznawcze i pamięć, wykłady oraz zajęcia muzyczne.

klubyseniora@zow.lublin.eu Czynny w poniedziałki, czwartki i piątki w godz. 10.30-13.30. W ofercie: zajęcia wspierające procesy poznawcze i pamięć, zajęcia edukacyjne, rehabilitacyjne, prozdrowotne, organizacja czasu wolnego.

• **KLUB SENIORA „NAD ZALEWEM”** ul. Krężnicka 156, 20-518 Lublin, tel. 539 867 637 klubyseniora@zow.lublin.eu Czynny w czwartki w godz. 15.30-18.00. W ofercie: zajęcia wspierające procesy poznawcze i pamięć, wykłady oraz zajęcia muzyczne.

• **KLUB SENIORA „SŁAWINEK”** al. Warszawska 31, 20-803 Lublin, tel. 539 867 637

klubyseniora@zow.lublin.eu Czynny w poniedziałki i wtorki w godz. 16.00-18.00. W ofercie: zajęcia wspierające procesy poznawcze i pamięć, wykłady oraz zajęcia muzyczne.



// FESTYN DLA DZIECI



// ZAJĘCIA Z KARATE



// NAJMŁODSI ZAWSZE BAWIĄ SIĘ NAJLEPIEJ

Kultura dostępna dla wszystkich

KULTURA | ZA ROK LUBLIN BĘDZIE EUROPEJSKĄ STOLICĄ MŁODZIEŻY

Największe i najpopularniejsze wydarzenie kulturalne w mieście to rozrywka nie tylko dla lubelskich rodzin, ale także naszych gości. Systematycznie poszerzana jest również oferta dla osób z niepełnosprawnością. Za rok Lublin będzie Europejską Stolicą Młodzieży.

Lublin zdobył ten tytuł jako pierwsze miasto w Polsce. Międzynarodowe jury uznało, że to właśnie nasze miasto, wraz ze swoją niepowtarzalną energią i inspirującymi pomysłami młodych ludzi, stworzył najciekawszy w Europie program działań.

– Chcemy zapewnić młodzieży realny wpływ na współtworzenie i rozwój różnych elementów miasta z korzyścią dla całej społeczności. Współpraca na rzecz tworzenia miasta rodzinnego, przyjaznego młodym, wpisuje się w najnowsze cele rozwoju Lublina – mówi Beata Stapaniuk-Kuśmierzak, Zastępca Prezydenta ds. Kultury i Sportu.



// FESTYN RODZINNY

STOLICA I WIELKIE WYDARZENIA

Budżet ESM w latach 2021–2023 zaplanowany jest na kwotę około 27 mln zł, a w samym 2023 roku na działania dla młodzieży przeznaczone jest ponad 13 mln zł. W programie znalazły się między innymi 73 duże wydarzenia, działania, festiwale, programy, podzielone na trzy sekcje: Miasto dla młodzieży, Młodzież dla Miasta oraz Młodzież i Miasto.

Niezależnie od tego wydarzenia niezwykle atrakcyjna oferta kulturalna czeka lubelskie rodziny wiosną i latem każdego roku, kiedy pojawiają się dobrze znane festiwale oraz mniejsze wydarzenia. Czerwiec nierozzerwalnie łączony jest m.in. z Nocą Kultury, w trakcie której w przestrzeni miasta pojawia się wiele niesamowitych instalacji, oraz z Festiwalem Familijnym w parku Ludowym – zabawą nie tylko dla najmłodszych. Lato za-

czyna się w Ogrodzie Saskim zwykle od koncertu „Lublin-Lublinowi” oraz Festiwalem Folklorystycznym. A wakacje to przecież Carnaval Sztukmistrzów i Jarmark Jagielloński.

Cały czas rozszerzana jest również oferta kulturalna skierowana do osób z niepełnosprawnością. Część wydarzeń dostępna jest dla szerszego grona odbiorców, m.in. dzięki zastosowaniu audiodeskrpcji podczas pokazów filmowych, tłumaczeń na polski język

migowy spotkań, spektakli, spacerów tematycznych, warsztatów czy oprowadzań po wystawach, organizowaniu asysty, ustawieniu platform podczas dużych koncertów plenerowych czy zwiększaniu zasobów bibliotecznych w postaci audiobooków i czytań.

TEATR I EDUKACJA

Teatr H.Ch. Andersena przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Ukryty Skarb” od 2015 roku organizuje np. Lubelskie Obchody Światowego Dnia Zespołu Downa, Dom Słów „Ośrodek Brama Grodzka – Teatr NN” – program „Inny Lublin”, a Galeria Labirynt cykl warsztatów edukacyjnych „Otwarty Labirynt”. Wszystkie wernisaże z tej galerii tłumaczone są na polski język migowy (od grudnia 2017 roku).

Coroczne działania edukacyjne dla osób z niepełnosprawnościami realizowane są m.in. przez Miejską Bibliotekę Publiczną oraz Dzielnicy Dom Kultury „Bronowice” w ramach programu „Kultura Dostępna” i „Dzielnice Kultury”.

DLACZEGO WARTO WSPIERAĆ POTRZEBUJĄCYCH?



MAŁGORZATA RABCZEWSKA, specjalista pracy socjalnej, koordynator Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR

– Miasto Lublin od lat wprowadza nowatorskie rozwiązania prawne i systemowe w zakresie działań wobec rodzin dotkniętych lub zagrożonym problemem przemocy. W strukturach MOPR wyodrębniona została specjalistyczna komórka organizacyjna, której pracownicy realizują procedury „Niebieskiej Karty” oraz podejmują działania mające na celu wsparcie oraz poprawę funkcjonowania osób uwikłanych w problem przemocy, a także zapobieganie oraz niwelowanie jej skutków. Pracownicy Sekcji co roku biorą udział w projektach na rzecz zapobiegania zjawisku przemocy, jak m.in. „Przyjazny Patrol”, realizują kampanie informacyjne oraz uczestniczą w ogólnopolskich i międzynarodowych akcjach antyprzemocowych.



DR ELŻBIETA TRUBIŁOWICZ, kierownik Specjalistycznej Poradni dla Rodziny MOPR w Lublinie (adiunkt w Katedrze Psychoterapii i Psychologii Zdrowia KUL)

– Każde miasto jest wspólnotą mieszkających w nim ludzi, a każda wspólnota realnie istnieje o tyle, o ile dba o swoich członków, zwłaszcza najbardziej potrzebujących. Centrum tej wspólnoty powinna być rodzina, bo w niej kształtuje się człowiek. By rodzina mogła właściwie funkcjonować, tworząc atmosferę miłości i bezpieczeństwa, często w różnych obszarach musi otrzymywać wsparcie. Współczesna rodzina zachowała ogromną siłę swojego oddziaływania, lecz stała się bytem kruchym i delikatnym, narażonym na utratę swoich niezwykłych zdolności, a nawet zupełny rozpad. Właśnie w kryzysowych sytuacjach niezbędna jest pomoc. Ona opłaca się miastu, ponieważ rodzina lub osoba, która pozytywnie rozwiązuje kryzys, staje się silniejsza, bardziej samodzielna, sama gotowa wspierać innych.

Aktywna rodzina, czyli zajęcia sportowo-rekreacyjne

Co roku lubelskie rodziny mogą korzystać z rozbudowanego programu działań sportowo-rekreacyjnych skierowanych zarówno do najmłodszych, jak i najstarszych mieszkańców miasta.

Akcje „Sezon Lublin”, „Lato w mieście” i „Zima w mieście” (realizowane przy współpracy z podmiotami zewnętrznymi) oferują atrakcje zachęcające mieszkańców do aktywnego spędzania czasu wolnego. Rodziny z dziećmi mogą wziąć udział m.in. w bezpłatnych lub częściowo płat-

nych półkoloniach, cyklicznych zajęciach i warsztatach, konkursach oraz festiwalach.

W ostatnie wakacje Miasto zapewniło ponad 3500 miejsc, w tym ponad tysiąc na półkolonie, które co roku cieszą się dużym zainteresowaniem zarówno dzieci, jak i rodziców. Do wyboru są m.in. zajęcia sportowe, takie jak koszykówka, kajaki, wspinaczka, piłka nożna, karate, jazda na rolkach, gimnastyka, akrobatyka, przejażdżki rowerowe, warsztaty rowerowe i żeglarskie.

W ramach kolejnej edycji lubelskiego Budżetu Obywatelskiego zwyciężyły dwa



// ZAJĘCIA Z PROJEKTU „AKTYWNY LUBLIN”

projekty sportowe: „Aktywny Lublin” i „Aktywne Pokolenie”, który umożliwia korzystanie

z nieodpłatnych zajęć w takich dyscyplinach, jak pływanie, squash, cardio/ergometr,

koszykówka, tenis stołowy, fitness, siłownia, badminton, unihokej. Trenować mogą uczniowie i studenci między 10. a 26. rokiem życia.

Z kolei projekt „Aktywny Lublin” skierowany jest do lublinian zainteresowanych stretchingiem, aqua aerobikami, szachami, biegami, gimnastyką i treningiem ogólnorozwojowym, fitnessem, treningiem funkcjonalnym czy tańcem (zumba i latino mama). Na wszystkie zajęcia sportowe i rekreacyjne zapisy prowadzone są przez internet na stronie www.aktwynylublin.eu.



DR MAŁGORZATA ARTYMIK, psycholog

– Sytuacja pandemii spowodowała wzrost zapotrzebowania na wsparcie psychologiczne. Rodziny mierzą się z wyzwaniami na wielu płaszczyznach, począwszy od edukacji zdalnej, stanowiącej spór trudność dla młodszych dzieci, po problemy emocjonalne starszych dzieci, które doświadczyły ograniczeń w relacjach rówieśniczych i dotychczasowych aktywnościach (edukacja, sport, hobby).

Zmiany na rynku pracy postawiły wiele rodzin wobec dramatu utraty pracy lub znacznego ograniczenia przychodów, co wymusiło istotne zmiany – likwidację działalności, ograniczenie wydatków i planów.